

Hoe zal 2021 de energiemarkt opschudden?

Chris Guth, Market Desk Analyst ENGIE

2020 was er één als nooit te voren - niet alleen voor mij persoonlijk maar ook vanuit mijn werk als energiemarktanalist. 2020 was het jaar waarin ik de grootste opschudding op de energiemarkt voorbij heb zien komen. Je raadt het al: door de coronapandemie.

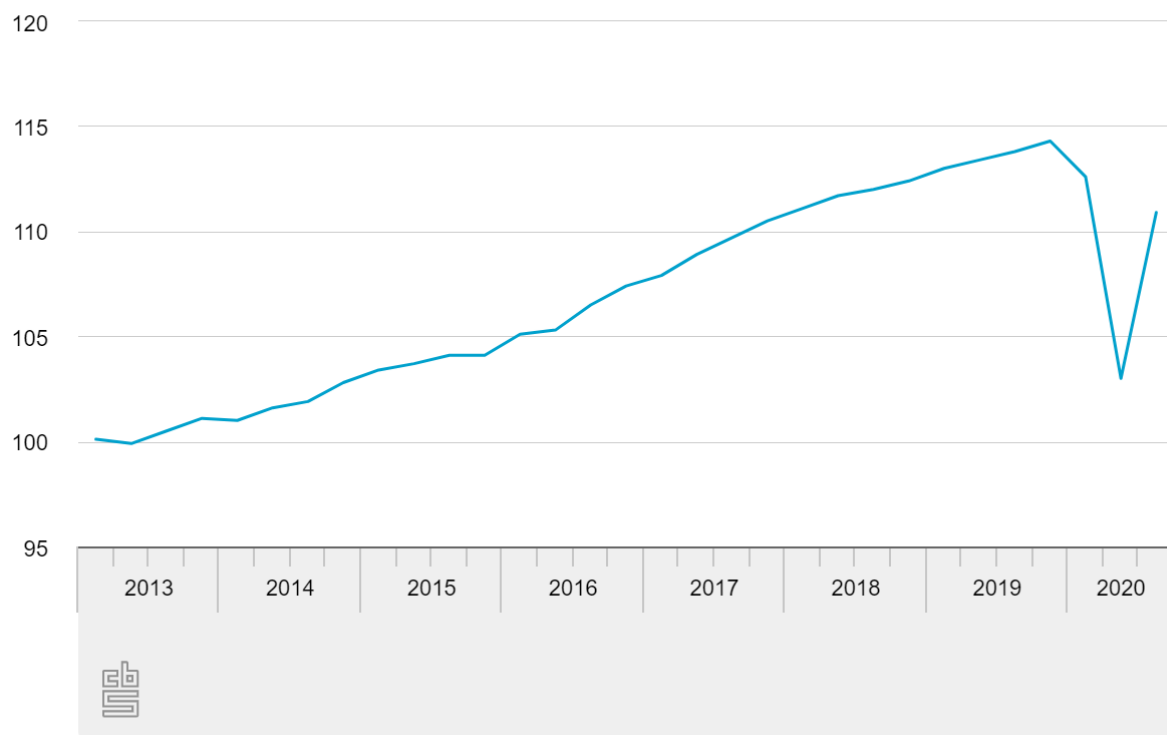
Nu, aan het begin van het nieuwe jaar, wil ik terugblikken op 2020 en de belangrijkste *price drivers* schetsen die ik in 2021 verwacht. Een stip op de horizon voor de energiemarkt. Want de vraag is: wordt de markt ook dit jaar flink opgeschud?

Economie: een moeizame klim uit het coronadal

De coronapandemie heeft aanzienlijke schade toegebracht aan onze gezamenlijke welvaart. Praktisch alle welvaartsgroei vanaf 2015 is in rook opgegaan. En dan zijn wij binnen Europa nog minder zwaar getroffen, omdat we niet helemaal in lockdown zijn gegaan. Daarnaast heeft overheidssteun de arbeidsmarkt gestut, waardoor de economie niet volledig is geïmplodeerd.

Bruto binnenlandse product (volume), seizoengecorrigeerd

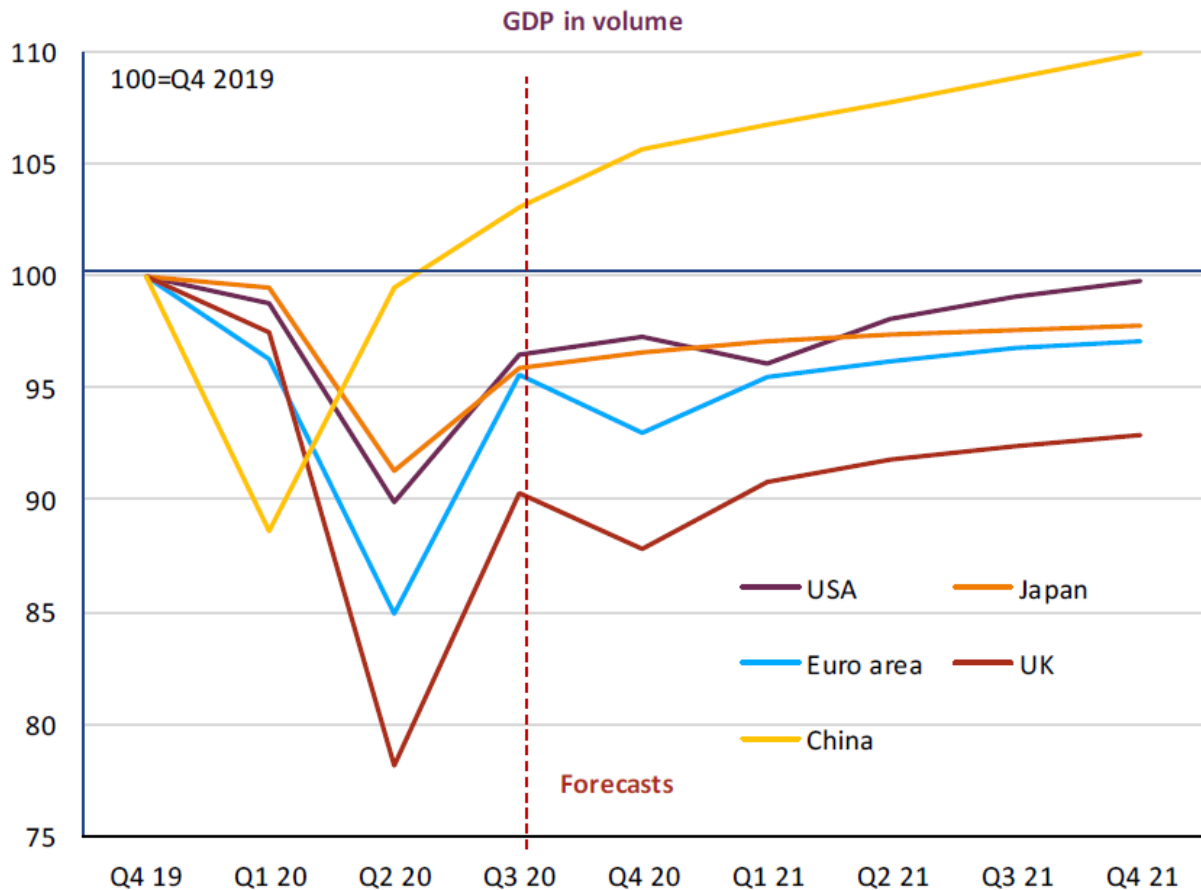
2010=100

Met vaccins in het vooruitzicht verwachten de financiële markten al een sterk economisch herstel in het nieuwe jaar, waarbij de economische effecten van de tweede golf grotendeels worden genegeerd. Vaccinatieprogramma's en lockdown-beëindigingen zullen niet van een leien dakje gaan, en ik verwacht zelf niet dat de economische groei bijzonder sterk zal zijn,

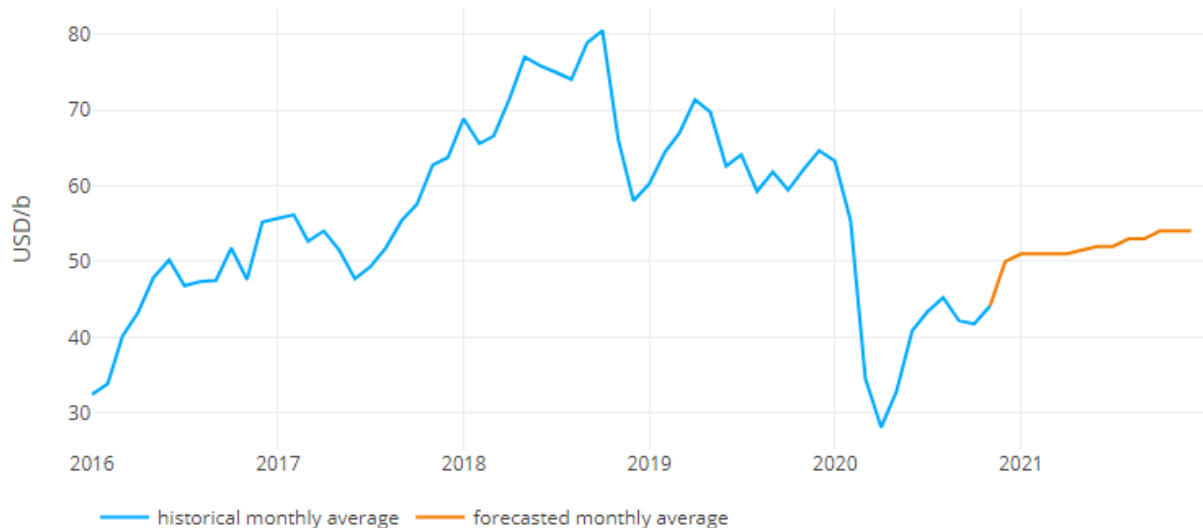
simpelweg doordat we nog geen volledige bewegingsvrijheid mogen verwachten. De economie zal zich dit jaar dan ook niet volledig herstellen.

Olie: normalisering van vraag en aanbod

De oliemarkt is in 2020 hard getroffen door corona: extreme vraaguitval deed de prijs kelderen. De Amerikaanse prijsnotering (WTI) was zelfs voor het eerst in de geschiedenis negatief. Producenten moesten de productie drastisch verlagen zodat vraag en aanbod beter in balans kwamen. Toch zijn de OPEC+-landen, aangevoerd door Saoedi-Arabië en Rusland, er gedurende het jaar in geslaagd de prijs weer te laten herstellen van 20 naar 50 dollar per vat.

In China is de olievraag weer grotendeels hersteld, maar in Europa en de VS ligt de olievraag nog altijd significant lager doordat het maar niet lukt besmettingsaantallen echt de kop in te drukken. Het is maar de vraag of er nu al gedacht kan worden aan lockdown exits (en de bijkomende vraagstijging door woon-werkverkeer), om maar niet te spreken over een herstel van de internationale luchtvaart. In 2021 zal de vraag zich daardoor niet herstellen tot de precoronaniveaus.

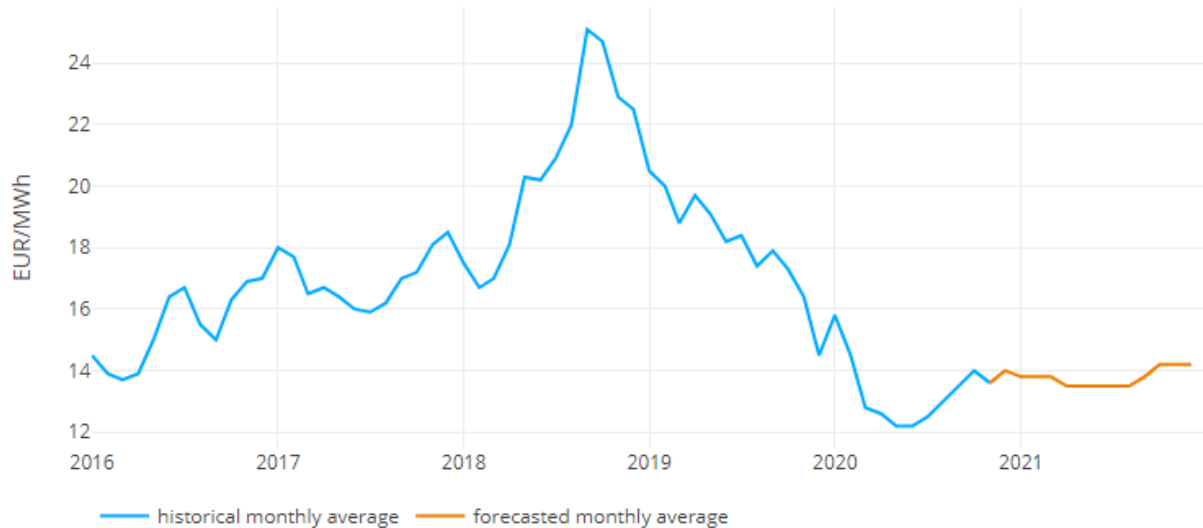
Aanbod is dus het probleem niet: olieproducerende landen staan te springen om de productie op te schroeven wanneer de vraag weer aantrekt. Ook is dankzij de verkiezingswinst van Biden een terugkeer van Iraanse en Venezolaanse olie-exporten een stap dichterbij gekomen. Deze landen kunnen, indien huidige sancties daadwerkelijk worden opgeheven, enkele miljoenen vaten per dag aan exportcapaciteit bezorgen.

Of dit alles gebeurt, is natuurlijk nog onzeker. Toch gaan we uit van een gestage normalisering van de olievraag en we verwachten dat de Brent-olieprijs eind 2021 rond de 55 \$/vat zal noteren.

Aardgas: een stabiel prijsniveau

We begonnen 2020 met een uitzonderlijk warme winter, waardoor Europa relatief volle gasbuffers had. Hierdoor waren in januari de gasprijzen al lager. De coronacrisis deed hier een schepje bovenop, waardoor het voorste jaarcontract op het laagste niveau in tien jaar tijd van eigenaar wisselde. Een prijs van 12 €/MWh fungeerde hierbij als weerstandsniveau.

Deze lage gasprijzen zorgden voor een betere concurrentiepositie vergeleken met kolencentrales. Het prijsdrukkend effect zou nog sterker zijn geweest als met de oplevering van Nord Stream 2 de verwachte stijging van de Russische exportcapaciteit was doorgegaan, maar Amerikaanse sancties zorgden voor vertraging. De minder ruime aanbodverwachting dreef de gasprijs tegen het einde van het jaar daarom weer op.

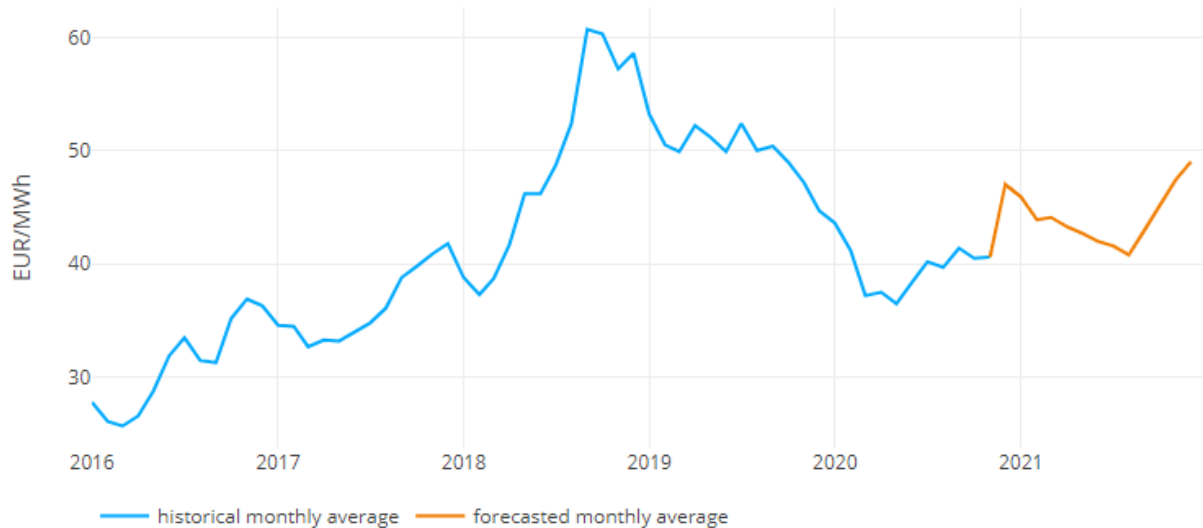
Aangezien ik geen robuust economisch herstel verwacht, zie ik ook obstakels voor het herstel van de gasvraag. Deze vraag zal wel blijvend worden ondersteund door de gunstige *spark spreads* (zie daarvoor ook [mijn recente artikel](#) over kolen). Het aanbod zal in 2021 goed zijn, helemaal als de Nord Stream 2-gasleiding wordt opgeleverd. Verder blijft het groeiende [aanbod aan LNG](#) een factor in de prijsvorming. Het ligt hierdoor voor de hand dat gedurende 2021 de gasprijs rond de 14 €/MWh zal blijven – een verwachting die afhankelijk is van eventuele nasleep van de coronacrisis en de oplevering van de Nord Stream 2-gasleiding.

Elektriciteit en CO2: voorzichtige prijsstijgingen mogelijk

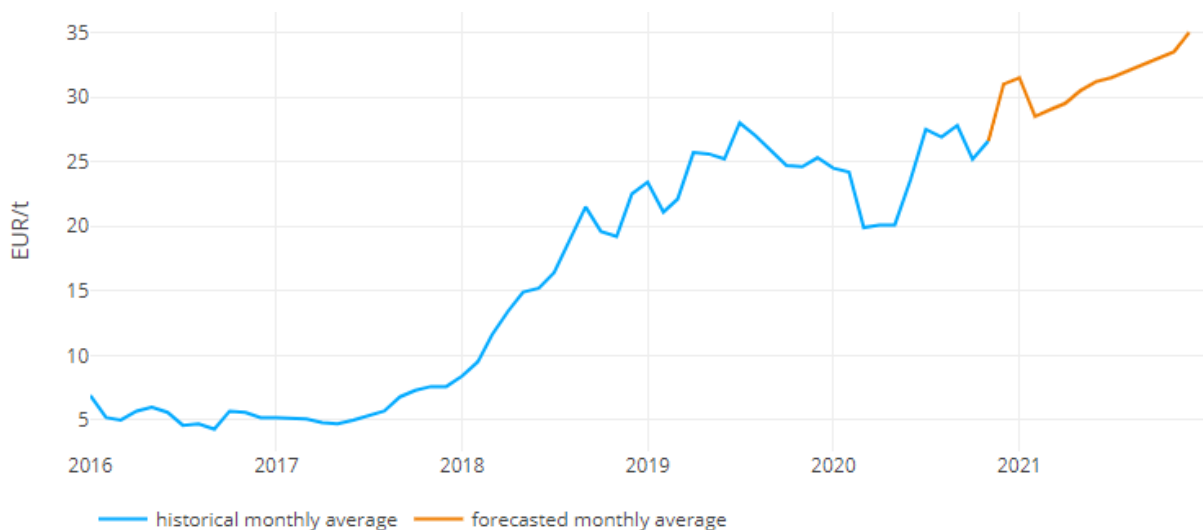
2020 zorgde er ondanks het vuurwerkverbod voor dat de CO2-prijs de lucht in schoot, wat zorgde voor een hoogterecord. Overheidssturing was hierbij de belangrijkste factor. Elektriciteitsprijzen, die samenhangen met emissierechten, stegen hierdoor ook.

De vraag daalde fors tijdens de eerste lockdown, maar steeg tegen het eind van het jaar tot nét onder normale verbruiksniveaus. De huidige lockdown zal het verbruik begin 2021 wederom drukken (hoger verbruik door thuiswerken compenseert de vraagdaling bij bedrijven niet). Ook voor de rest van het jaar verwacht ik geen significante toename in vraag. Ook de aanbodsituatie van conventionele centrales zal niet drastisch veranderen.

De CO₂-prijzen zullen ook dit jaar met name de elektriciteitsprijzen bepalen. Emissiereductiedoelstellingen zijn aangescherpt van 40% naar 55%, wat zorgt voor een limiet op de bodemprijs. Toch is er beperkte ruimte voor prijsstijgingen: het krappe aanbod wordt gecompenseerd door een verminderde vraag dankzij de nasleep van de coronacrisis.

Het is mogelijk dat elektriciteitsprijzen in 2021 voorzichtig zullen stijgen. Want hoewel de prijzen rond het gemiddelde van de afgelopen tien jaar schommelen (45 €/MWh), ligt de tijd dat lage brandstofprijzen hogere CO₂-prijzen compenseerden inmiddels achter ons.

Conclusie

Al met al zien we bij de [ENGIE Market Desk](#) geen reden om grote opschuddingen te verwachten in 2021. Veel prijsontwikkelingen zullen afhangen van de nasleep van de coronacrisis en het ermee gepaard gaande economische herstel. Helaas kunnen ook wij niet voorspellen of er een soortgelijke wereldcrisis zal uitbreken in het komend jaar. Wil je wél wekelijks op de hoogte blijven van onze verwachtingen? [Schrijf je dan in voor onze nieuwsbrief](#).

